

**„EDINOST“**  
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obnoje izdanje stane: za jeden mesec . . . 2.00, izven Avstrije 1.40 za tri mesece . . . 5.00 „ „ 4.00 za pol leta . . . 10.00 „ „ 8.00 za vse leto . . . 18.00 „ „ 16.00 Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

# EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašajo se računice po tarifi v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega črke in vrstice. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravnništvo ulica Caserma 13. Odprto reklamacije se prosto postojno.

„Edinost“ je moč!

## Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. julija t. l. začne nova naročba na naš list.

„Edinost“ stane:

za vse leto 10 gl. — kr.  
za pol leta 5 „ — „  
za tri mesece 2 „ 60 „  
za jeden mesec — „ 90 „

Vabimo vse prijatelje lista, ki še niso naši naročniki, da kot taki pristopijo ter nam olahčajo v materialno svojo podporo izvrševati zavišeno našo nalogo, braniti in utrjevati Slovenstvo ob sinji Adriji!

## I. občni zbor

„Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“.

Dobro znamenje! — smo si mislili minolo nedeljo, ko smo videli že pred 10. uro v Maljjevi dvorani abranih nad 200 okoličanskih posestnikov in rodoljubov, da prisostvujejo prvemu občnemu zboru naše novoustanovljene kmetijske družbe. A ne le s ozirom na prospeh nove družbe smo se razveselili tako obile udeležbe, ampak tudi zato, ker nam je veliko število poštenjakov okoličanskih, — rečemo lahko: svet naše okolice — prihitevši na poziv osnovnega odbora „Kmetijske družbe“, zopetni dokaz, da je po okolici še naše skoro vse, kar si je ohranilo gospodarsko samostojnost. To je tolažilno, to nas utrjuje v nadi, da se ohranimo v zlo tolikemu pritisku.

Začasni predsednik g. Ivan Goriup je otvoril zborovanje ob 10. uri predpoludne. V svojem nagovoru naglašal, da bode „Kmetijska družba“ vpevala le tedaj, ako se bodo okoličanski posestniki zanimali zanjo. Vse okoličane treba pridobiti za to novo društvo, potem nam korist ne izostane. Govornik se nadeja, da stvar pojde, ker so najboljši in najodličnejši možje obljubili svojo pomoč. Konečno pozdravlja s iskrenimi besedami vse navzoče rodoljube.

Prvi se oglašil za besedo gosp. Ivan vit. Nabergoj. Rekel je po priliki tole: Častiti možje, danes ste se zbrali, da ustanovimo novo „Kmetijsko družbo“. Kakor vam je znano, imamo sicer že v Trstu kmetijsko družbo „Società agraria“. Vsi veste, da ta družba čisto nič ne koristi našemu kmetijstvu. Jaz bi rekel celó, da nam škoduje v zlo temu, da dobiva več tisočev podpore od mestnega zbora, oziroma slavne vlade. Vsa ta podpora je izgubljena za nas. Podpora je namenjena za razne poskušnje, predavanja, za nakupovanje škropilnic, semena itd.

Gledé poskušanj in predavanj moram reči, da se gospoda naravnost smeji s svojimi nauki. Vsaj na Proseku je bilo tako. In kako je s škropilnicami? Na Proseku hrani škropilnico gosp. capovilla! A kdo jo dobi? Njegovi somišljeniki, jaz vsaj je nisem mogel dobiti. Kakor se je odrekla meni, tako se je od-

rekla menda tudi drugim. Tudi semena bi mogli deliti brezplačno! O delitvi semen ni meni nič znano do sedaj, vam menda tudi ne. Z jedno besedo: nam je čisto vse jedno, ali obstoji taka družba ali ne, kajti družega ne vidimo o njej, kakor da podari tu pa tam kakoga bika: kako, kedaj in v kake namene, vam je znano. Zato treba, da si ustanovimo svojo družbo, ki bode delovala bolje, nego deluje ona, koja sem omenjal ravnokar. Vse to pa je odvisno od vas, ako se bode ravnali po tistem znanem izreku: Pomagaj si sam, da ti Bog pomore! Ako se oklenemo družbe v velikem številu, dosežemo gotovo svoj namen. Prva leta seveda ni pričakovati čudežev. Premagati bode s početka velike težave, kajti tudi naše potrebe so velike. A gotovo je, da premagamo vse težave, ako se bode vsakdo izmed nas trudil po svojih močeh v korist družbe. Agitirati in širiti treba, da pridobimo kolikor mogoče veliko udov. Priporečam torej najtopleje vsem navzočim, da delajo v korist naše družbe, katera nam donese gotovo obilnega blagoslova. Samo tožiti in jadikovati, to nam ne pomore v naši stiski. Kajti priznati moramo, da bi se dalo odstraniti marsikaj, ako se sami lotimo dela. To pa dosežemo najlažje potom združevanja.

Kmetijski stan je najplemenitejši in najuzornejši stan na svetu in govornik je pomenil na to, da se sme nazivati kmeti. Kmetijstvo redi vse sloveštvo, brez kmetijstva ne bi mogli živeti ljudje na svetu. Kmetijstvo je največje važnosti, sedaj bolj, nego kedaj poprej. Zato je treba pomagati kmetu v njega današnjih stiskah. Zemlja ne rodi sama po sebi, treba jo je obdelovati in boljati. Nekdaj ni bilo toliko davkov in raznih stroškov kakor dandanes. In ker posestva ne morejo prenašati velikanskih bremen, zagazila so v dolgove. A nikar ne mislite, da je samo pri nas tako, ampak po vsej Evropi vidimo, da je nastala težka kriza za poljedelski stan. Celo državniki so si jeli razbijati glave, kako pomagati kmetu, da ga zopet postavijo na noge. Kakor so se jeli združevati delavci in drugi stanovi, tako moramo storiti tudi mi kmetovalci. Skrbite torej — velikli govornik, da bode naša družba cvela, rasla in se razvijala.

Predsednik Goriup se zahvaljuje govorniku na lepih vspodbudljivih besedah. Od strani gosp. Nabergoja se nadeja največje podpore. Želi tudi, da bi slavni zbor izvolil g. Nabergoja svojim predsednikom, kajti ta odlični mož je kakor rojen za to.

(Konec prih.)

## Mestni svet tržaški.

(XV. seja dne 7. junija 1894.)

Predsednik: župan dr. Pittieri. Vlado zastopnik: namestništveni svetovalec dr. bar. Conrad. Navzočih 43 svetovalcev.

kamrico zagrebaške brkate krémerice, da si ondu pozdravi rano, katere mu je zadalo turško robstvo.

Gospod Gašpar je slabo štel dni ter ni niti zapazil, da jih je že trideset minolo in da je listje z drevja popadalo. Kako bi tudi? Ljubozen ima zavezane oči. Neko popoldne mu prinese banov sel pismo, v katerem mu sestra javlja, da se ban vrača s hčerine svatbe in da pride za štiri dni v Zagreb. Gospod Gašo napiše na zavitku pisma: „Na znanje plemenitemu gospodu Eerku Tahiju“, in odpravi sela dalje na Sosed. Za malo dni pride pospod Tahi z gospo Jeleno v Zagreb in se nastani v banovi hiši. Mine tudi teden dni, a o banu Petru ni glasu. Tahi je nekako v skrbeh, a Gašo ga tolaži.

— Ne tarite si glave, velemožni gospod, na potu v zagreb ima polno velikaških po-

Po odobrenju zapisnika poslednje seje prečita se dopis gimnazijske deputacije, v katerem izjavlja ista, da ne pride več k srelostnim izpitom na mestnem višjem gimnaziju, ker je bilo namestništvo prepovedalo, da ista deputacija ne sme pregledovati pismenih srelostnih izpitov in zapisnikov o izpiti, češ, da s to naredbo ruši c. kr. vlada pravice mestnega zastopa. V popolnoma enakem smislu izrekla se je zate tudi deputacija za mestno višjo realko. (Članova dotičnih deputacij sta svetovalec dr. Consolo in konservativce dr. Vierthaler. Iz te izjave razvidno je zopet dovolj jasno, da želi slavni magistrat proglašati svoje gojence „srelim“, kadar in kakor je njemu drago, ne da bi smela vlada nadzirati z nepristranskega stališča te izpite. Uredn.)

Svetovalec Burgstaller stavlja je nujni predlog, da naj prosí mestna delegacija finančno ministerstvo, da se sme odelj pobirati davek na stanarino namesto dvakrat, štirikrat na leto in sicer vsacega 1. marca, junija, septembra in decembra. (Državni zbor je bil odobril namreč zakonski načrt, po katerem je pooblaščen finančni minister, da sme pobirati davek na stanarino vsako četrtletje po vseh krajih, kjer to dopuščajo lokalne razmere a to le tedaj, ako dotične občine to zahtevajo. Ur.) Zbor je soglasno vaprojel omenjeni nujni predlog.

Svetovalec Banelli oglašil se je nato k sares klasični interpelaciji. Vprašal je župana, da-li je res, da je ovdal magistrat državnemu pravdnistvu nekega učenca mestne šole v ulici Ferriera zaradi „nekega domialjenega zločina“. (Zaljenja Nj. Veličanstva. Ur.) Župan je odgovoril interpellantu, da se je moral ravnati po določbah §. 84 kaz. zak., ker je bil dotični slučaj prišel v javnost in ker je bilo šolsko vodstvo službeno prijavilo dotično stvar. Župan izraža svoje nadeje, da bode preiskava dokazala neutemeljenost obtožbe. Banelli se zahvali sicer na odgovoru, toda sajedno izjavlja, da z istim ni zadovoljen. Pogrešil je bil, pravi Banelli, duhovnik, ki je bil prvi ovdal učenca, zmotil se je vodja dotične šole, zmotil se je tudi šolski prisednik. Galerija je pričela tuliti in ploskati, da izkaže svoje priznanje „korajžnemu“ Banelliju, ki je imel pogum sumničiti šolskega asessorja. Župan se je vendar vzdramil ter opomnil galerijo, da budi mirna, govornika pa je pretrgal, češ, da je on, župan, odgovoril na interpelacijo, toda razprave ne dopušča pravilnik. Banelli se ni dal ugnati v kozji rog, ampak odgovoril je, da ima pravico razpravljati. Nadaljeval je zatorej svoj govor, izjavljajoč, da bi se bila morala rešiti ta stvar disciplinarnim pótom, ter da bi moral prevzeti župan sam odgovornost za to, da se je ovdal deček, ki je bolj potreben materine skrbi, kakor pa za-

pora. S tem, pravi govornik, da je hotel le izraziti javno menenje. („Patrijotika“ klika na galeriji je zopet burno pritrdjevala govorniku. Tako torej branijo tržaški verni „patrijoti“ — nelojalnost do cesarja! Ur.)

Svetov. Spadoni je interpeloval župana, zakaj je dovolila mestna delegacija mestoemu ljudskemu učiteju Marku Appoloniju kvin-kvenij, da-si je šolski odesk soglasno odbil dotično Appolonijevo prošnjo. Župan je odgovoril, da je mestna delegacija priznala Appoloniju šletno doklado le s obzirom na žalostno gmotno stanje prosilčeve. Spadoni s tem odgovorom ni bil zadovoljen, ampak napadal je jako oistro učitelja Appolonija, katerega je narisal kot nasprotnika liberalizma, celó kot nasprotnika italijanstva (!). Svoj govor je zaključil z izjavo, da ne stopi v posvetoovanje delegacije, dokler sedi v isti sedanjí poročevalce. Župan je v svojem odgovoru branil poročevalca ter izrekel nadejo, da svetovalec Spadoni ne izvrši svoje grožnje. Na to je pričel čitati točke dnevnega reda. Galerija pričela se je prazniti med vriščenjem in žvižganjem, kajti čakala je menda le na interpelacijo Banelljevo in Spadonijevo. Ker pa ta dva „liberalca“ nista vspela nič kaj sijajno, bila je klika nezadovoljna.

Zbor je zatem vaprojel brez razprave nekatero nebitveno spremembo pravil mestne hranilnice. Glede namestništvenih naredb, po kateri naj se izjavi mestni svet, da-li hoče prevzeti v svojo oskrbo ali podpirati praktični navtiški tečaj, ki naj bi se osnoval v Trstu, odobril je mestni svet predlog šolskega odeska: da nima mestna občina nikakoršnega interesa na tem, da-li se osnuje praktični navtiški tečaj v Trstu ali ne, tor da občina ne bi nikdar gmotno podpirala takega tečaja. — O ministeraki naredbi glede kratice za novi denar, po kateri naj bi se uvedle v šolah kratice „K“ za krone in „h“ (Heller) za stotinke, sklenil je mestni svet, soglasno odobrivši predlog šolskega odeska, da naj se namreč zahteva, da se dotična naredba preosnuje tako, da se uvedejo kratice, odgovarjajoče duhu jezika, in sicer toliko za italijanske, kolikor za slovenske šole v tržaškem področju.

Predlog mestne delegacije, da bi se preosnovali zapahi na oknih v pritličju mestnega muzeja Revoltella, ter da bi se v ta namen potrošilo 600 gl., zavrgel je mestni svet po kratki razpravi z 27 glasovi proti 17. — Konečno se je imenoval začasni asistent za kuratorij mestnega starinarskega muzeja. Dotični asistent dobiva letno nagrado 300 gl., ter se mora imenovati za vsako leto posebej.

Ob 8 1/2 uri je končala javna seja in zbor je v tajni seji rešil razne obsodne zadeve v učitelstvu, okrajnih načelnikih itd., ki pa niso za nas nikakoršne važnosti.

se Gašo, in prevrnil vró na mizi, ne izprá-čuje dalje, ampak hiti urnih korakov v banovo hišo. Hišna vrata so bila na istožaj odprta. Na dvorišči je stalo dvoje voz, ali nikjer žive dušo. Gašo hiti po stopnicah na navzgor. Na hodniku se je zbralo cela grúša služnecadi, vse joka in tarna. Gašo plane v sobo, pogleda in okameni. Sredi velike dvorane stoji na tleh črna mrtvaška krata, nad katero se pripogiba črnoopravljena žena — banica. Roke ima sklenjene, čelo pa ji počiva na krati, bolestno je di in časi obupno vakrikne:

— Jój! Jój! Peter, tovariš moj!

— Barbara! Kaj je za Boga? zakliče Alapić, prihitevši k sestri.

Na bratov glas strese se banica, plane kvišku in se vrže Gaši na prsa:

— Brate! Brate! Mrtev je, mrtev! A jaz sem udova, jedna udova!

Gašo posadi sestro na stol, kjer je di in

## PODLISTEK.

### Kmetijski upor.

Zgodovinska povest šestnajstega veka.

— Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski. —

— Ne vem vam pravega povedati, odgovori Gašo. Kakor hitro je kralj sklenil, da se razpusti vojska, in ni bilo več nevarnosti, izročil je ban poveljstvo knezu Francišku Slunjakemu ter odpotoval z mejo sestro in hčerko Anko na Ogrsko v svate Drifju. Vem, da mine tudi mesec dni, predno se povrnejo, no, ali vsekako mi bo pismo naznanil svoj prihod v Zagreb, potem pa lahko mojega svaka ondu počakamo, ker je v resnici čas in prilika, da vredimo deželo popolnoma po naši volji in želji.

Deset dni po tem rsgovoru so odpotovali sosedgrajski gospodarji v Čakovce, dočim se je vukovinski gospodar zatekel v

## Politiške vesti.

**Avstro-ograska trgovinska pogodba z Rusijo.** Ogrska poslanska zbornica vprašala je v svoji včerajšnji seji z veliko večino glasov trgovinsko pogodbo z Rusijo.

**Mladočeska poslanca dr. Gregar in grof Kounic** govorila sta minolo nedeljo na javnem shodu v Novi Stražnici. Dra. Gregar je vprejel banderij in so ga belo oblečena dekletà spremljala do društvenega prostora. Oba govornika sta naglašala, da mladočeska delegacija gotovo doseže svoj cilj v državnem zboru, četudi se ne more ponašati dosedaj z vidnimi vpehi. Dr. Gregar je hudo napadal staročesko časopisje, izražujoč nadeje, da pri prihodnjih volitvah popolnoma propadejo staročeski poslanci. Neki navzoči socijalni demokrat se je pritoževal na tem, da se vprašanje obče volilne pravice ne gane z mesta. Socijalno-demokratska stranka simpatizuje z Mladočehi ravno zato, ker so ti poslednji obče volilno pravo zapisali na svojo zastavo. Konečno se je vprejela resolucija izrekajoča popolno zaupanje mladočeskim poslancom.

**Predloga o civilni poroki** pride v četrtek na dnevni red v magnatski zbornici. Pogajanja med konservativnimi in liberalnimi magnati so se razbila popolnoma, ker vlada ni hotela privoliti v spremembe, nasvetovane od strani konservativnih magnatov.

**K atentatu na Crispia.** Crispi je dobil povodom atentata okoli 18.000 brzojavnih čestitek, da se ni posrečil napadalcu slobni namen. Med ostalimi sta mu čestitala tudi minister grof Kalnoky in nemški kancelar Caprivi. — Včeraj je odpotoval italijanski kraljevič v Neapelj. Crispi je prišel na železniško postajo, da se sahvali kraljeviču na njega sočustvovanju.

## Različne vesti.

**Zaplana.** Današnje jutranje izdanje je zaplenilo o. kr. državno pravdnistvo radi poročila o obnem zboru društva „Edinost“, oziroma poročila g. poslance Spindiča. Ker nam je dotična naredba došla jako kasno, nismo mogli iz zaplenjene številke ponatisniti drugega kakor podlistek.

**Izredni občni zbor političnega društva „Edinost“**, ki je bil določen na 24. dan t. m., se je proložil na drugo nedeljo, to je 1. dan julija, ker se bo prihodnje nedeljo vrnilo posvečenje premilostnega škofa Šterka in bi se valed tega mnogi ne mogli udeležiti zborovanja.

**„Tržaški Sokol“** izletel je dno 17. t. m. v staroslavni Devin. Sokolu pridružilo se je tudi mnogo drugega občinstva, tako, da je parnik peljal nad 200 izletnikov. Ob krasnem vremenu došli smo okoli štirih popoldne v Devinsko lukco, kjer nas je jako radostno iznenadil srčni vprejem Devinčanov. Pokanje topičev je naznanjalo prihod, veselji živio-klici so odmevali v pristanišču, kjer nas je pričakovalo več gospodov s č. g. županom na čelu. Po kratkem govoru in pozdravu delilo so vrle devinske gospice lepe šopke svežih cvetlic med izletnike. Potem je korakala velika družba za zastavama Devinčanov in „Sokola“ do Plesove gostilnice, odkoder smo se podali po kratkem odmoru po Devinu in v grad knezov Hohenlohe. Zaradi pomanjkanja časa, ogledali smo si znameniti grad le površno. Kmalu se je zbralo občinstvo na prostornem vrtu v gostilnici, kjer smo si najprej potolažili žejo ter se okrepčali velike vročine. Ko pa udarijo tamburaši „Naprej!“ — tedaj

iz objokanih oči predejo gleda. Molče stoj brat tik nje, zagledavši se v slabi plamen voščene sveče, katera drhti na mizi in razprostira rmeno svitlobo po mrtvaški krti. Na dvorišču zaropota voz. Malo pozneje vstopita Tahi in gospa Jelena.

— Ali je mogoče? zakliče Jelena in pohiti k prijateljici. Tahi prebledi, ostane na pragu ter povsoli glavo.

— Če je mogoče? vzdihne banica in vzravna glavo, če je mogoče? Resnica je, grozna, strašna resnica. Ná, v tej krti leži ban Peter mrtev, moj mož mrtev, moj mož! Gorje! In udova si zakrije z rokami obraz.

— Ali kako se je to dogodilo? vpraša propadeni Tahi.

Banica spusti roke, vzravna glavo in izpregovori ječaje:

— Svatbo smo srečno opravili. Čas je bil, da se vrnemo. Ko se peljemo čez rav-

saori krepki „živio“, da se je razlegalo od belega Krasa do morja. Vrli tamburaši so nas razveselili tudi z drugimi skladbami ter želi obilo pohvale. Pozneje smo čuli tudi par zborov, ki so poslušalce še bolj navdušili. Ko se pa je paviljona oglašila glasba na klavir, okrog kojega je abral g. Volarič svoj mešani zbor, hitelo je vse tje, da sliši lepo petje Devinskih deklet. Zapeli so: „Domovini“, „Spomladansko“ in „Rožici“, konečno še samospjev „Divja rožica“. Radosten nam je bil pogled na Devinsko mladino, ki vendar ni še tako odtujena našemu narodu, kakor bi radi nekateri razkričali. Ne, Devin še ni izgubljen Slovincem, treba je le neumornega dela in skrbi, da se pripelje v naročje matere Slovenije. — Glas trobente nas kliče na drugi kraj vrta, kjer so se zbrali telovadci, da pokažejo, kaj znajo in morejo. Res, proizvajali so težke vaje na drogu v občno zadovoljnost. Le čvrsto naprej, dični naš Sokol! krepčaj si telo in — duh, sebi v veselje, narodu v čast! — O mraku prižigali so se umeteljni ognji. Osebito je ugajalo gledalcem kolo z ognjeno trobojnico. In ne smemo pozabiti, da je to umeteljne ognje priredil umetnik-domačin G. Zobec. Na to so se nekateri zabavali s raznimi igrami, drugi so v paviljonu plesali četvorko; bila je povsod živahna zabava. Le prekmalu približal se je čas odhoda. Ko se je g. starosta „Sokola“, dr. Gregorin, v navdušenem govoru — povdarjajoč složnost raznih slov. tržaških društev, in važnost takih izletov v probujo narodne zavesti ter nazdravljaj gg. županu Plesu in Volariču za lep vprejem, — poslovil od Devina, tedaj nas je glas trobentašev klical k odhodu. Prepovedaje smo odšli na parnik, kjer smo se s menjajočimi se „živio-klici“ poslovili od Devina.

Hvaležnim srcem beležimo tudi, da je našo veselico počastil tudi veleč. g. Devinski.

Nočna vožnja iz Devina v Trst bila je krasna, divna. Veselo petje razlegalo se je raz parnik in rakete so švigale v zrak. Uprav „židane volje“ smo se povrnili v Trst.

Ta izlet nam ostane še dolgo v spominu, vesel dan je bil in nadejamo se, da ne bo brez vpeha. Klicaje vrlemu „Sokolu“ srčni „na zdar“, želimo le, da bi se večkrat še mogli tako zabavati, kakor smo se v našem Devinu minolo nedeljo!

**Željo umirajočega** izpolniti nam je danes Nesrečni Simon Čopič je izdihnil svojo dušo minolo nedeljo sveder. Nedavno že, ko ga je obiskal urednik našega lista, prošil je pokojnik, da isrečem v njegovem imenu iskreno zahvalo vsem onim blagim dušam, ki so se ga darožljivo spominjali v njegovi neopisni bedi. Isto željo je s solzami v očeh ponovil do prijatelja mu, gospoda Andreja Kalana, v nedeljo prupoldne, ko je slutil, da se mu stekajo ure na tem svetu. Ispolnjujoč torej željo in prošnjo umirajočega — in taka želja mora biti sveta slehernemu čutečemu človeku — izrekamo torej v imenu pokojnega Čopiča in njega ubogo, ubogo, mnogobrojno rodbino, najprisrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so pokazali svoje sočutje (naj smo vsi bratje na svetu) svojemu — bratu! Plemeniti in pravo delo kričanskega umiljenja bi bilo, ako bi se še kdo v teh težkih trenutkih spomnil obupane in plakajoče udove in sedmero zapuščenih sirotic. — Pogreb je bil danes ob 6. popoldne.

**Za družino Simona Čopiča** daroval je Josip Šček 1 gl.

**Porotne razprave.** Poleg že objavljenih razprav pridejo v prihodnjem zasedanju po-

nino, prehititi nas silna burja. Peter pomeče name vse, kar smo imeli obleke seboj, a on sedi na vozu v surki. Pokaram ga zaradi te lahkoumnosti, a on se mi nasmeje. Pozno v noč dospava do Čakovca. Ondu prenočiva. Jaz pišem Gaši pismo, a že meji tem mi začne Peter tožiti, da ga bode! Leže. Glava mu je gorela kakor razbeljeno železo. Začne se mu blesti. Prepadena pošljem po zdravnika. Prepozno! Za tri ure je izdihnil, in evo ga — evo! Mrtev! Joj Bog, mrtev! Oh, sem li to ed njega zaslužila?

— Gospod Tahi, reče polglasno Gašo, stopivši k sosedgrajskemu gospodarju, prosim vas, bodite nam ob tem strašnem času na pomoči.

— Jaz? zamrmra Tahi, jaz bi si sam moral pomoči iskati. Ban Peter Erdödi je mrtev, moji računi so pokvarjeni. Kaj bo sedaj? (Dalje prih.)

rotnega sodišča tržaškega še na vrsto: dne 28. t. m. Edvard Pagnini (tatvina); dne 30. t. m. Kristof Castro (goljušja).

**Dohodki mestne občine tržaške.** Tekom meseca maja t. l. je imela mestna davkarija 67.669 gl. 15 nvč. dohodkov. Finančno ravnanje došlo je meseca aprila tega leta 116.081 gl. 19 nvč. na občinskih užitinskih dokladah.

**Umrli kardinal.** Iz Krakovega javljajo, da je včeraj ob 1. uri pop. umrl tamošnji knezonadškof, kardinal Dunajevski. (Pokojni kardinal je bil brat bivšega avstrijskega finančnega ministra Dunajevskega. Kardinal je bil o svojem času državnik; leta 1846. se je bil zaročil z baronico Szabanovsko, katera pa je umrla, ko je bilo že vse prirejeno za svatbo. To je vplivalo na državnika tako, da se je posvečil duhovskemu stanu. Pokojni kardinal je doživel 77. leto starosti. Ur.)

**Povodenj.** Včeraj vlila se je strašna ploha nad Gališko. Kakor javljajo včeraj iz Lvova, provzročila je ploha po vsej pokrajini ogromno škodo, posebno pa je trpel vahodni del Gališke. Visla je tako narastla, da je že poplavlila nižje dele mesta Krakova in bližnje vasi; tudi reka Dunajec je poplavlila blizu Tarnova razna sela. — Poročila iz Krakovega javljajo, da so oblasti pripravile vse potrebno za rešitev poplavljenecv in za pomoč oškodovanim. Škoda, katero provzročujejo poplave na polju, je ogromna. Tudi poročila iz Budimpešte javljajo o povodnjih; razni kraji kraljeva so pod vodo, posebno škoda pa je napravila reka Vag. Po mnogih komitatih je napravila toča mnogo škode na setvi. O tem poročamo na drugem mestu.

**Žalostno stanje setve na Ogrskem.** Po ročila iz Budimpešte javljajo, da prihajajo od vseh strani obupne vesti o stanju polja valed poslednjih neviht. Severne pokrajine so popolnoma uničene; na raznih krajih so ceste razdrte. Žetev je na mnogih mestih uničena popolnoma, v ostalih pa boče jako slaba.

**Policijsko.** Neznani — bedaki zrušili so v minoli noči obmejni zid ob posestvu Ant. Udoviča na Vrdeli, hāt. 91 kakih 6 metrov na dolgo. Kamenje so složili dotični zlobneži na Lonjersko cesto in s to svojo „duhovitostjo“ pripravili v resno nevarnost ljudij in živino. Stražar Čok je dognal, da sta tega „junaškega“ dela jako sumljiva 22letni Ivan Žerjav, stanujoč na Vrdeli hāt. 155 ter 20letni Anton Fonda, stanujoč na Vrdeli hāt. 561, katera sta menda izvršila to „junaštvo“ v družbi drugih dečakov. Dotični pobalini se ne izognejo zasluženi kazni. — Včeraj so zapli krmarja Lloydovega parnika „Reka“, ker je bil 17letnega mornarja Antona Zuculina tako neumiljeno obdeloval s pestmi in ga teptal da mu je zlomil dvoje reber. Nesrečni mornar je poleg tega poln oteklin in menda si je pretresel možgane; prenesli so ga v bolnišnico, a malo je nade, da ozdravi.

## Najnovejše vesti.

**Dunaj 19. Nj.** Vel. cesar je potrdil zakon glede preosnove statuta mesta Rovinjskega.

**Dunaj 19.** Cesar je odšel danes v vojaški tabor pri Brucku, da nadzoruje tam vojaštvo.

**Lvov 19.** Ruska vlada oporeka vesti, da bi ista nameravala propovedati gališkim kmetom prihajati letos — kakor vsako leto — v rusko Poljsko na delo.

**Požun 19.** Iz doline reke Vag prihajajo grozna poročila. Mnogo let že ni bilo take povodnji, kakršna je letos; tudi Donava je strašno narastla. 30 občin je že popolnoma poplavljenih. Na vodi plavajo podrti mostovi, mlini, strehe, pohištva in vsakovrstno blago.

**Belihrad 19.** Tukajšnji listi trdijo, da odpotuje Garašanin v kratkem v Pariz, da prevzame vodstvo tamošnjega srbskega poslanstva. Govori se, da je kralj Aleksander poveril Garašaninu posebno poročilo na kraljico Natalijo. Garašanin naj bi zopet spravil kraljico Natalijo z nje sinom, ker so odnošaji med njima nekoliko omazeli valed poslednjega državnega prevrata.

**Hamburg 19.** Naglašja se uradnim potom, da ni resnična vest o slučajih kolere, kateri bi se bili dogodili v Hamburgu, kajti do sedaj ni obolil tu nikdo niti na kolero, niti na koji drugi bolezn, ki bi bila podobna kolero.

**Rim 19.** Anarhist Peter Lega, kateri je bil ustrelil na Crispia, je v zaporu pri najbolji volji. Je in pije veselo in izjavil je nasproti stražnikom: „To je največje veselje, ako ima človek apetit! Sedaj imam hišo in strežaje; kaj mi treba drugega? Vi pa ste plačani slabo in trpite lakoto.“

Ko je mgr. Angeli obvestil papeža o ponovnočenem atentatu na Crispia, je vskliknil sv. Oče: „Hvala bodi Bogu; ta dogodek spomni zopet vladarje na mojo encikliko.“

**Peterburg 19.** Ozirom na predstojajočo bogato žetev na žitu zahtevajo delavci take meze, da jih posestniki ne morejo plačati. Nekateri južno pokrajine so se obrnile že v Peterburg s prošnjo, da bi vlada poslala tjakaj vojske za delo na polju, katerim bi bila določiti posebna taksa.

## Trgovinski brzojavi.

**Budimpešta.** Pšenica za juni 6-97-1., za jesen 7-08-7-10 Koruza za juli-avgust 4-77 do 4-78 Oves za jesen 5-74-5-76. Rž 5-44-5-45.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7-25-7-30, od 78 kil. f. 7-35-7-40, od 79 kil. f. 7-45-7-50, od 80 kil. f. 7-50-7-60, od 81 kil. for. 7-60-7-65.

Ječmen — — — — — ; prosa 8-80-8-25. Ponudba pšenice srednje, popraševanja omejena. Prošlo se je 20.000 met. stot., po stalnih cenah. Otkrobi nespremenjeni. Vreme lepo.

**Praga.** Nerafinirani sladkor za junij f. 16-40, nova roba za september f. 15-17 1/2. stalno.

**Havre.** Kava Santos good average za juni 98-25, za oktober 91-25.

**Hamburg.** Santos good average za juni 77-50, september 75- — — — — — , december 69-25, mirno.

**New York 16. junija.** Rdeča pšenica 63- — — — — — koruza 45 1/2 bushel.

## Dunajska borza 19. junija 1894.

|                                    | danes     | včeraj |
|------------------------------------|-----------|--------|
| Državni dolg v papirju . . . . .   | 98-20     | 98-15  |
| „ „ v srebru . . . . .             | 98-05     | 98-05  |
| Avstrijska renta v zlatu . . . . . | 120-90    | 120-90 |
| „ „ v kronah . . . . .             | 97-85     | 97-90  |
| Kreditne akcije . . . . .          | 351-75    | 351-20 |
| London 10 let . . . . .            | 125-30    | 125-30 |
| Napoleoni . . . . .                | 9-97 1/2  | 9-97   |
| 100 mark . . . . .                 | 81-37 1/2 | 81-5   |
| 100 italj. lir . . . . .           | 44-85     | 44-85  |

**Slovincem tržaškimi** priporočam svojo gostilno v Barokovljah „Alta bella Trieste“. Isborna domača kuhinja, pristna domača vina in kraški teran. **Gabrijel Devetak.**

## RODOLJUBI!!

Podpisani ne znanjam, da sem odptl v soboto dne 9 junija svojo **krčmo** v ulici **Valdriro št. 19.**, znano pod imenom „Croce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, kraški teran in izvrstno pivo. Isborna kuhinja, **cene poštene.** — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po močnostih podpirali, beležim udani **Fran Kravos.**

**Gostilna „All'Antico Moro“** ulica Solitaria 12, (po domače pri „Ivačkovicu“) prodaja črna in bela vina prve vrste iz preteklih in daneskih vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kralčko po 40 in rizično po 48 nč. liter. Isborna kuhinja. — Držeč se gesla: „Rajak k rajaku“, priporočam se podpisani za obil obisk. **Anton Vodopivec,** gostilničar.

**Gostilna „Al Gallo d'oro“** v Trstu, Piazza della Posta (Dogan) točil istrsko vino po 28 nč., belo vino po 32 nč., **kraški teran**, lastnega pridelka, po 40 nč. liter. — V sodčokih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor se dogovorijo. — Isborna kuhinja. Vprejema se naročila na obed in večerje po nizkih cenah. — Nadejajo se obilnega obiska beleži najudanejši **F. Kovatič.**

Opazka. Vprejema naročila na vino za noč-tranje dežele franko železnica Trst po 15 gl. hektl.

## Kraševci, pozor!

Ne kupujte **kose** po 1 gl. in 1 gl. 10 nč. iz židovskih rok, kajti trgovci z železino **I. Goilevič** v **Sežani** in trgovci **Jakov Škerl** v **Tomaju** prodajata **kose** po 65 in 75 nč. Kose so garantirane in se tudi zamenjajo, ako niso dobre.

**Tvornica glasovirjev Henrik Bremitz** v Trstu, Via Nuova št. 13

pijaninov amerik. sistema garantirani novi od 170 gl. naprej. Prodajajo se tudi na mesečne obroke izplačljive v treh letih ter dajejo v najem od 3 gl. na mesec naprej.

## Zaloga piva

pivovarno bratov **Reininghaus** v **Steinfeldu** — **Gradec** pri 156

**A. DEJAKU, junior, v TRSTU**

Via degli Artisti št. 8, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujki (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Dunajske srečke po 1 krono

Žrebanje že 12. julija

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron

Srečke priporočata: **Mark Nigris, Henrik Schiffmann.**